

paa den rette Veie med Hensyn til at see, hvorfra de Farer kunne komme, som vilde opstaa ved at give den Slags Tillabelser. Der er i et andet Land, for Tiden netop den Slags Farer tilstede, som vi vilde have Vanskelighed ved at besværges. Vi maae vel huske paa, at der er Mænd, som ere i Besiddelse af en offentlig Talerstol, hvorfra de 52 Gange om Aaret kunne tale til større Forsamlinger, og det er en Magt, mod hvilken vi skulle vogte os for at træde i Skrankerne. Vi have seet, hvorledes denne Magt er benyttet imod et Forslag, som jeg for mit Vedkommende troer var stillet i den sande Christendoms Interesse, og det skulde undre mig, om det ikke var den samme Magt, der nu, da dette Forslag foreligger i en anden Form, atter reiser sig imod Sagen. Det er af de Grunde, at jeg tillader mig at anmode Forslagsstilleren om at tage Forslaget tilbage. Han har vistnok ikke nogen klar Forestilling om de Kræfter, der røre sig i denne Magt. Med Hensyn til hvad den ærede sidste Taler udtalte, at Kirkegaardene ere Folkekirken's Eiendom, forekommer det mig naturligt, at vi, efterat Grundloven er givet og Religionsfrihed er tilfikkret her i Landet, maae tage Hensyn til, hvor alle de andre Medlemmer af de forskjellige Betsendelser skulle begrave deres Døde, naar de ikke skulle begraves paa de offentlige Begravelsespladser. Naar der er vedligeholdt en Tilstand i flere Aar, hvor det var lovforbudt at tilhøre nogen anden Confession end Folkekirken, ligger da deri, at de Mænd, der tilhørte denne bestemte Confession, skulle have en vis særlig Eiendomsret til den Begravelsesplads, Staten udviser? Man kan dog ikke lade de Døde ligge hen og raadne; det er lovbefaleet, at de skulle begraves; der maa derfor være et Sted, hvor de skulle begraves, og man kan ikke forpligte de Enkelte til at vælge andre Begravelsespladser end den offentlige Begravelsesplads. Det er et af de Punkter, hvor man tydelig sees, at denne Forsamling, der sidder her og giver Love for alle Undersaatter her i Landet, har en Ret til at ordne dette Forhold, som ikke kan overdrages til noget Kirkeraad; thi det er ikke et Kirkeraad, der skal afgjøre, hvem Kirkerne og Kirkegaardene tilhøre, det er denne Forsamling og ingen anden. Lad Kirkeraadet

tale om, hvad der vedkommer Folkekirken som Confession; men lad det ikke tale om, hvem der har Ret til Kirkerne og Kirkegaardene eller ikke. Dertil gaar deres Myndighed ikke; den Myndighed ligger alene hos Rigsdagen.

Safs: Det faldt mig just ind, at der er et Par Ord, som jeg troer ikke vilde skade bleve anførte i dette Dieblif, og det er et Par Ord af Vor Herre, som sigte: „Lad de Døde begrave deres Døde.“ Det forekommer mig, at det vilde være sørgeligt, om der skulde kunne tænkes at være nogen Tvivst om, hvor de Døde skulde begraves, og jeg troer heller ikke, at dette i det virkelige Liv er Tilfældet; thi paa de Kirkegaarde, paa hvilke jeg har staaet som Præst, og hvor jeg har besørget Begravelser; der ere begravede baade Baptister, Mormoner osv.; jeg har ladet deres selvvalgte Præster være tilstede derved, idet jeg har paa-seet, at der ikke foregik Noget, der stred mod den offentlige Orden; jeg har selv forrettet Jordpaafastelsen, og de have med min Tilladelse sunget en Psalm. Jeg troer derfor at man meget godt kommer ud af det med Rimelighed og Billighed, og man behøver ikke at strides for at faae de Døde begravede; thi at de skulle begraves, følger ligefrem af sig selv, og skulde de begraves paa en indhegnet Plads, som Staten eller Communen har bestemt dertil, da er det den Plads, som man kalder Kirkegaarden, og der skal ikke tages Hensyn til, hvilken Troesbekjendelse den Sjæl eller Mand, der bræde i det asdøde Legeme, bekjendte sig til, medens den levede her paa Jorden; men det asdøde Legeme skal stedes saaledes til Hvile, at derved ikke kan findes noget Anstødeligt. De Ord, der blive brugte ved den almindelige Jordpaafastelse, nemlig: „Af Jord er Du kommen, til Jord skal Du blive, og af Jorden skal Du igjen opstaa“, ere Ord, som de fleste Religionssecter ville tilegne sig, og hvori de Allerfleste dog ikke finde noget Anstødeligt. Man kan jo forresten ved denne Leilighed afholde sig fra al videre Tale, som i Almindelighed heller ikke har stort at bethæde. Naar jeg fremsætter denne Anstuelse, saa mener jeg tillige, at Sognene eller Communerne paa Landet ere de egentlige Eiere af Kirkegaardene,